

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2019 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През първото тримесечие на 2019 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.4% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 1.1% спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за първото тримесечие на 2019 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за първото тримесечие на 2019 г. на 6 юни 2019 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2019 г. БВП в номинално изражение достига 23 884 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2019 г. е 20 301 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (83.9%), което в стойностно изражение възлиза на 20 042 млн. лева. През първото тримесечие на 2019 г. бруто капиталобразуването е 3 820 млн. лв. и заема 16.0% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

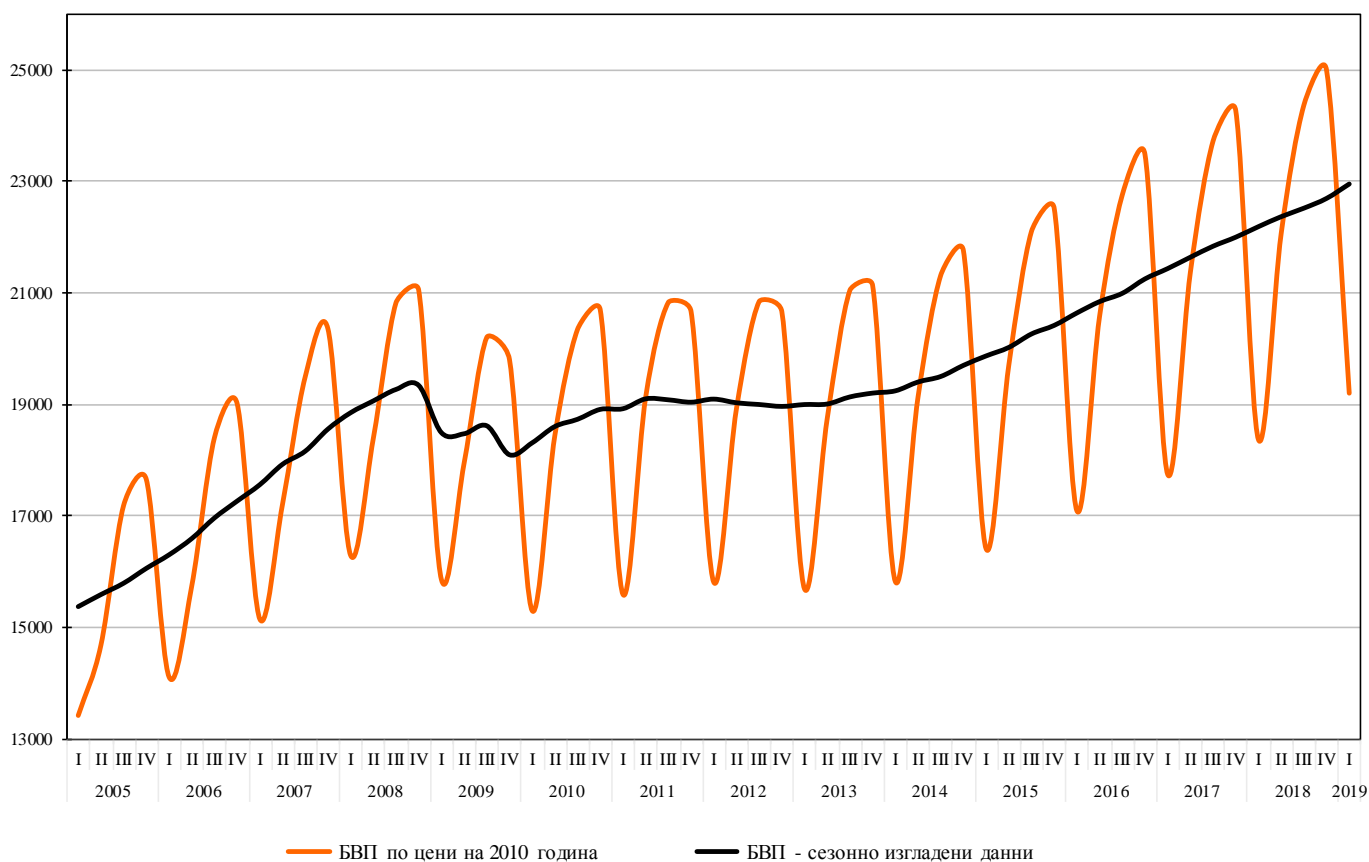
¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2019 г. по средногодишни цени на 2010 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През първото тримесечие на 2019 г. спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 1.1% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.8%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2019 г. принос за регистрирания икономически растеж по сезонно изгладени данни

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. има увеличението на износа на стоки и услуги - с 1.8%, крайното потребление - с 0.3%, и бруто образуването на основен капитал - с 0.2%.

Годишни изменения

През първото тримесечие на 2019 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3.4% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 3.0%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 3.5%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст от 2.6% през първото тримесечие на 2019 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги се увеличава с 5.0%, а вносът на стоки и услуги - с 1.7%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за първото тримесечие на 2019 година¹
(Експресни оценки)

		Първо тримесечие на 2019 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	20300.8	85.0
2	Корективи	3583.0	15.0
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6 + 9)	23883.8	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	20042.3	83.9
5	Бруто капиталобразуване	3820.1	16.0
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	21.4	0.1
7	Износ на стоки и услуги	16533.4	69.2
8	Внос на стоки и услуги	16512.0	69.1
9	Статистическа разлика	0.0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		II 2018	III 2018	IV 2018	I 2019	II 2018	III 2018	IV 2018	I 2019
1	Брутна добавена стойност	0.7	0.7	0.8	0.8	3.0	3.0	2.9	3.0
2	Корективи	1.3	0.4	1.2	3.3	5.0	3.7	4.6	6.3
3	Брутен вътрешен продукт	0.8	0.7	0.8	1.1	3.4	3.1	3.2	3.4
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	1.8	1.4	-0.1	0.3	6.9	6.9	5.0	3.5
5	Бруто капиталобразуване
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	1.1	-1.5	2.8	0.2	6.6	7.0	6.6	2.6
6	Външнотърговско салдо
7	Износ на стоки и услуги	-1.6	1.7	3.1	1.8	-1.9	-3.6	1.4	5.0
8	Внос на стоки и услуги	0.7	-0.8	2.4	-0.6	5.0	4.0	1.6	1.7
9	Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.